

Pravidlá evidencie v CREUČ – divadelné umenie. Metodické pokyny – vykazovacie obdobie 2017

Obsah

1. Centrálny register evidencie umeleckej činnosti.....	2
2. Predmet evidencie v databáze CREUČ	2
3. Pravidlá evidencie umeleckej činnosti	3
3. 1 Zásady evidencie výstupov umeleckej činnosti	3
3. 2 Divadelné umenie – špecifiká evidencie umeleckej činnosti v CREUČ.....	4
3. 3 V CREUČ sa neevídujú, resp. po verifikácii výstupov sa z evidencie vyradujú	6
3. 4 Divadelné umenie - v CREUČ neakceptované výstupy	7
4. Kategorizácia výstupov umeleckej činnosti.....	8
4. 1 Kritériá pre závažnosť výstupu umeleckej činnosti	8
4. 2 Divadelné umenie - kritériá závažnosti	9
4. 3 Kritériá pre význam podujatia z hľadiska teritoriality	9
4. 4 Kritériá pre renomovanosť	9
4. 4. 1 Renomovanosť a špecifiká druhov umeleckej činnosti	11
4. 4. 2 Za renomované sa pre potreby CREUČ nepovažujú	11
5. Dokumentácia predkladaná autorom výstupu umeleckej činnosti.....	12
5. 1 Divadelné umenie a dokumentácia	13
6. Súvislosti medzi databázami centrálny register evidencie publikačnej činnosti a centrálny register evidencie umeleckej činnosti	14
7. Charakteristika vybraných pojmov	14

1. Centrálny register evidencie umeleckej činnosti

Centrálny register evidencie umeleckej činnosti (ďalej len „CREUČ“) prevádzkuje a údaje, ktoré obsahuje, spracúva a overuje Centrum vedecko-technických informácií SR (ďalej len „CVTI SR“) poverené Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „MŠVVŠ SR“) na základe zmluvy o prevádzkovaní CREUČ. Správcom tohto informačného systému verejnej správy MŠVVŠ SR. Prispievateľmi do CREUČ sú vysoké školy (ďalej len „VŠ“), ktoré v ňom evidujú výstupy umeleckých aktivít svojich zamestnancov a študentov študijných programov tretieho stupňa v dennej forme štúdiá a publikované ohlasy na tieto diela a výkony.¹

2. Predmet evidencie v databáze CREUČ

Evidencia výstupov umeleckej činnosti sa uskutočňuje vždy v súlade s aktuálne platným obsahom jadra znalostí opisov študijných odborov v podskupine študijných odborov „umenie“ pre výtvarné umenie, dizajn, reštaurovanie, architektúru², kurátorstvo³, hudobné umenie, tanečné umenie, divadelné umenie a filmové umenie. Evidujú sa aj výstupy pedagógov v študijnom odbore Učiteľstvo umelecko-výchovných a výchovných predmetov a v študijnom odbore Masmediálne štúdiá, pokiaľ ich pedagogická činnosť obsahuje predmety umeleckého charakteru (explicitne obsahujúce tvorbu umeleckého diela alebo umelecký výkon). Nie je možné vytváranie nových kombinácií, napr.: hudobno-dramaticko-tanečno-výtvarných druhov umeleckej činnosti.⁴ Predmetom evidencie v CREUČ sú aj diela dlhodobé alebo trvalo zverejnené vo verejnom priestore.

V CREUČ sa evidujú len profesionálne umelecké výstupy (autor výstupu spĺňa požadované kvalifikačné predpoklady, pôsobí v príslušnom umeleckom študijnom programe, dosahuje preukázateľné umelecké výsledky a pracovisko autora/škola, resp. fakulta, má akreditovaný daný študijný program).

Podmienkou zaevidovania umeleckého výstupu vysokoškolského učiteľa je celý pracovný úväzok (1,0) v danom vykazovacom období v súčinnosti s dátumom evidovaného výstupu.

Umelecké výstupy vysokoškolských učiteľov sa evidujú, ak ide o druh umenia, ktorý vysokoškolský učiteľ zabezpečuje v rámci predmetu príslušného študijného programu a predmet explicitne obsahuje tvorbu umeleckého diela alebo umelecký výkon v druhu umenia, v ktorom pedagóg vykazuje svoju umeleckú činnosť.⁵

---

¹ Viac informácií o poslaní registra, prispievateľoch, o predmete evidencie, o spôsobe a podmienkach evidencie výstupov je v zákone č.131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v znení zákona č. 455/2012 Z. z. (dostupné na portáli: <http://cms.crepc.sk/>).

² V prípade architektonických výstupov aj zo študijného odboru Architektúra a urbanizmus a zo študijného odboru Krajinná a záhradná architektúra.

³ V prípade kurátorských výstupov aj zo študijného odboru Teória a dejiny umenia a architektúry

⁴ Polymediálne a syntetické formy možno zaradiť podľa prevládajúcej zložky do niektorej z vyššie vymenovaných kategórií - konkrétne umeleckú formu, rozsah a závažnosť umeleckého výstupu treba však autorom v zázname presne špecifikovať..

⁵ Napr.: umelecké výstupy výtvarného umenia sa evidujú vysokoškolskému učiteľovi, ktorý zabezpečuje predmet „kresba“ v rámci študijného programu „učiteľstvo výtvarného umenia“ uskutočňovaného v študijnom odbore „učiteľstvo umelecko-výchovných a výchovných predmetov“. Vysokoškolskému učiteľovi, ktorý zabezpečuje na vysokej škole napr.: predmet „anglický jazyk“, hoci aj v študijnom programe „sochárstvo“ uskutočňovanom v študijnom odbore „výtvarné umenie“ nie je možné zaevidovať žiadne umelecké výstupy. Vysokoškolskému učiteľovi, ktorý zabezpečuje len predmet „figurálna kompozícia“ v študijnom programe „maľba“ uskutočňovanom v študijnom odbore „výtvarné umenie“ nie je možné zaevidovať jeho hudobné umelecké výstupy a pod.

Umelecké výstupy doktorandov v dennej forme štúdia sa evidujú len aktuálnym študentom tohto stupňa štúdia (t. j. nie v čase prerušenia štúdia) ak ide o druh umenia, ktorý je obsahom štúdia doktoranda a vychádza z opisu študijného odboru, v ktorom sa uskutočňuje študijný program, na štúdium ktorého je doktorand zapísaný.⁶

Študentom tretieho stupňa v študijných programoch v skupine študijných odborov Učiteľstvo, vychovávateľstvo a pedagogické vedy a Masmediálne štúdiá nie je možné zapisovať umelecké výkony, nakoľko v obsahu týchto študijných odborov už nie sú zahrnuté predmety z oblasti umenia (na rozdiel od 1. a 2. stupňa) a ide o vedecké štúdium a výskum (napr.: v odborovej didaktike).

3. Pravidlá evidencie umeleckej činnosti

Do CREUČ sa evidujú údaje o verejne dostupných umeleckých dielach, umeleckých výkonoch a ohlasoch na uvedené diela a výkony. Pri zápise výstupov umeleckej činnosti danej VŠ sa akademická knižnica (ďalej len „AK“) riadi najmä ustanoveniami § 5 vyhlášky č. 456/2012 Z. z. o centrálnom registri evidencie publikačnej činnosti a centrálnom registri evidencie umeleckej činnosti (ďalej len „vyhláška“). AK a poverená osoba, spracovateľ EUCA danej vysokej školy spolupracuje pri evidencii výstupov umeleckej činnosti s autorom výstupu, s garantom študijného programu pre danú oblasť umeleckého výstupu, s vedúcim katedry, s dekanom fakulty alebo s príslušným prorektorom a inými, ktorí majú kompetenciu po dohode s autorom upraviť obsahovú stránku zaevidovaného umeleckého výstupu.

3. 1 Zásady evidencie výstupov umeleckej činnosti

Spoločné pravidlá

1. V CREUČ je možné zapisovať verejne dostupné a premiérove zverejnené umelecké výstupy profesionálneho charakteru tých autorov (vysokoškolských učiteľov, vedeckých pracovníkov, umeleckých pracovníkov a študentov študijných programov tretieho stupňa v dennej forme štúdia), ktorí pôsobia v študijnom programe v študijnom odbore, ktorý zahŕňa vo svojom opise študijného odboru umeleckú činnosť.

2. Záznam v CREUČ sa pre jeden výstup umeleckej činnosti vytvára len jedenkrát a zároveň len pre jedno pracovisko autora, na ktorom je v rámci pracovnej zmluvy zaradený na ustanovený pracovný čas (autorom sa započítava aj úväzok vzťahujúci sa na výkon funkcie rektora, prorektora, dekana a prodekana).

3. V CREUČ – vykazovacie obdobie 2017 sa evidujú len výstupy umeleckých aktivít vykazované za daný kalendárny rok. Výstupy, ktoré sa uskutočnili v januári nasledujúceho roka sa evidujú až do nasledujúceho vykazovacieho obdobia (ak sa podujatie uskutočňuje na prelome rokov, napr.: výstava trvá od 8. 11. 2017 do 14. 1. 2018, možno umelecký výstup zaevidovať kedykoľvek v rámci jeho reálneho trvania v tvare od – do, **avšak len raz** (t. j.: buď v roku 2017, alebo v roku 2018). V prípade výstavy nie je potrebné zaevidovať výstup len ku dňu vernisáže.

⁶ Napr.: doktorandovi, ktorý je zapísaný na študijný program „klávesové nástroje“ v študijnom odbore „hudobné umenie“ sa evidujú výstupy v hudobnej interpretácii podľa nástrojovej špecifikácie – hra na klavíri, hra na organe alebo hra na akordeóne. Nemôže sa mu do CREUČ zapísať výstava jeho obrazov, ale ani výstup dirigovania, hra na strunových alebo dychových nástrojoch, spev alebo hudobné dielo. Umelecké výstupy sa evidujú u doktorandov študijného odboru Architektúra a urbanizmus, ktorí pracujú metódou „výskum prostredníctvom tvorby“ (research by design) a súčasťou ich výskumu je architektonický alebo urbanistický návrh. Neevidujú sa výstupy, ktoré vyhotoví doktorand paralelne popri výskumnej práci, nie ako jej súčasť a priamo nesúvisia s témou ich dizertačnej práce.

4. Za verejne dostupný sa považuje umelecký výkon, ak bol sprístupnený pre verejnosť (napr.: výstava, koncert, predstavenie) a je dokumentovaný v listinnej podobe alebo v elektronickej forme (najmä pozvánkou, oznamom, plagátom, digitálnym záznamom alebo inou verejne prístupnou formou na oficiálnej webovej stránke inštitúcie (t. j. nie na osobnej stránke autora výstupu alebo na jeho statuse na sociálnych sieťach).⁷ Podrobnosti o dokumentácii sú uvedené v časti 5 a 5.1.

5. Pri evidencii výstupov v registri sa rešpektuje princíp profesionality a umeleckej autonómnosti (t. j. napr.: sekundárne aktivity spojené s prezentáciou vín, gastronómie, áut, showbiznisu a iných obchodných artiklov a pod., nie sú akceptované).

6. Výstupy evidované pre daný druh umeleckej činnosti musia súvisieť s tvorbou v danom umení (napr.: výstupy pre divadelné umenie). Evidovanie výstupov súvisiacich s prípravou alebo „vystupovaním“ na spoločensko – kultúrnych podujatiach (réžia, herecký výkon a pod.) sa posudzuje individuálne a nemusí byť automaticky akceptované.

7. Kurátorskú prípravu a realizáciu výstavy so zameraním na ktorýkoľvek z druhov umeleckej činnosti možno evidovať prostredníctvom evidenčného formuláru pre kurátorstvo.

3. 2 Divadelné umenie – špecifiká evidencie umeleckej činnosti v CREUČ

Za profesionálne dielo sa považuje také dielo, ktorého autorom je absolvent umeleckého študijného odboru, v ktorom dielo registruje alebo umelecká osobnosť, ktorá preukázateľne a opakovane pôsobí v registrovanom druhu umenia. Meno autora je registrované v databázach odborných inštitúcií. Dielo je realizované profesionálnym umeleckým telesom, súborom alebo skupinou profesionálnych umelcov v profesionálnych inštitúciách a na podujatiach prezentujúcich primárne profesionálnu tvorbu v divadelnom umení. Takéto diela je možné registrovať v kategóriách závažných a menej závažných umeleckých diel a výkonov.

Registrácia výkonov realizovaných profesionálnymi umelcami (napr.: režisér) v amatérskych súboroch je možná len za určitých podmienok – teleso, súbor má tradíciu, informácie o súbore a jeho činnosti sú overiteľné na jeho internetovej stránke alebo sú evidované v odborných databázach (Divadelný ústav, Národné osvetové centrum a pod.).

Zásady evidencie

1. Umelecké dielo/umelecký výkon sa uznáva aj opakovane ak je prezentované na festivaloch/prehliadkach. Ak sa umelecké dielo zúčastní napr.: na piatich festivaloch, samostatne sa zaeviduje každá účasť, a to nielen v roku premiéry, ale aj v nasledujúcich rokoch (pozn.: ak sa na tom istom festivale/prehliadke uvedie dielo napr.: 2 krát, samostatne sa zaeviduje iba raz). Výkon na festivale/prehliadke možno evidovať, lebo to hovorí zvyčajne o kvalite diela (väčšinou sú festivaly výberové, t. j. nedá sa na len tak prihlásiť).

2. Umelecký prednes môže byť akceptovaný iba ak ide o „podujatie“ (v terminológii CREUČ), ktoré je venované výlučne prezentácii poézie, (možno v spojení napríklad s prezentáciou hudobného umenia). Z dokumentácie takéhoto výstupu musí byť zrejmé čo autor prezentoval, dokumentácia musí

⁷ V prípade akčných, performatívnych a aktivistických výkonov vo verejnom priestore nestačí len deklarovanie „konania sa výkonu“. Uznávajú sa len také výkony, ktoré sú priamou súčasťou výstavnej aktivity inštitúcie a sú dokumentované vyššie uvedenou formou.

vypovedať o rozsahu výkonu a korešpondovať v tomto smere s navrhovanou kategorizáciou. Ak dokumentácia neuvádza tieto dôležité údaje, výkon bude v procese verifikácie zaradený výlučne v nižšej kategórii. Umelecký prednes ako umelecký výkon pri spoločenských a príležitostných akciách (napr. : MDŽ, Deň matiek, vernisáž výstavy a pod.) sa neuznáva.

3. Dabing ako umelecký výkon (či už réžia, preklad alebo samotný herecký výkon) sa zaraďuje vždy do kategórie Ostatné umelecké diela a výkony.

4. Výstupy evidované pre divadelné umenie musia súvisieť s tvorbou v danom umení. Evidovanie výstupov súvisiacich s prípravou podujatia alebo „vystupovaním“ na spoločensko – kultúrnych podujatiach (réžia, herecký výkon a pod.) sa posudzuje individuálne a nemusí byť automaticky akceptované.

5. Svetelný dizajn je možné evidovať v kategórii autorského výstupu a iba v prípade, že súvisí s tvorbou divadelnej inscenácie. Takéto výstupy sú posudzované ad hoc, podľa miery dostupných informácií z doloženej dokumentácie.

6. V divadelnom umení je možné evidovať multimedialne prvky použité v tvorbe divadelnej inscenácie. Evidujú sa ako autorský výstup. Posudzovanie závisí od dostupnosti informácií o takomto výkone. Samostatné multimedialne produkcie nepatria do kategórie divadelné umenie a nebudú akceptované.

7. V divadelnom umení v kategórii dramatické dielo nie je možné evidovať výstupy charakteru scenárov, textov piesní a pod.

8. V divadelnom umení sa kategória dramaturgia viaže priamo na dramatické dielo. Nepatria sem dramaturgie festivalov, prehliadok a pod. Uvedené príklady výstupov nebudú akceptované.

9. V divadelnom umení, prípade že režisér je zároveň aj autorom dramatického diela eviduje sa každý výkon samostatne. Obdobne to platí aj pre ostatné možné kombinácie výkonov (scénografia a kostým, réžia a herecký výkon, réžia a hudba a pod.).

10. V prípade posudzovaných výkonov, ktoré sú doložené dokumentáciou potvrdzujúcou, že sa výkon uskutočnil ale nie je z dokumentácie možné posúdiť dostatočne rozsah a charakter výkonu, mieru zástoja autora bude výkon neakceptovaný alebo preradený do najnižších kategórií hodnotenia.

Vysvetlivky a spresňujúce údaje

Predmetom evidencie je verejne realizovaná dramatická podoba diela, vytvorená pre profesionálne divadelné inštitúcie. Do CREUČ sa evidujú záznamy podľa druhu umeleckého výstupu bližšie špecifikovaného v registračnom formulári pre divadelné umenie: divadelné dielo, réžia, dramaturgia, scénografia/bábky, kostýmy, herecký výkon, choreografia/ pohybová spolupráca, inscenovaný preklad, produkcia, dramatisácia, scénická hudba (autorská), dabing/(herecký výkon) a umelecký prednes.

Autorský výstup – v divadelnom umení sa ním rozumie divadelné dielo vo všetkých tvorivých zložkách okrem hereckých výkonov.

Interpretačný výkon – Interpretačný výkon v oblasti divadelného a filmového umenia si volia výlučne herci (výnimočne speváci, ak vo filme alebo v divadelnej inscenácii spievajú), ktorí stvárňujú postavy, a tí, čo v zahraničných filmoch „prepožičiavajú“ svoj hlas, t. j. opäť herci v rámci dabingu.

Všetci ostatní v prípade registrácie výstupu z oblasti filmového a divadelného umenia volia „autorský výstup“.

Stvárnená postava – v poli „Ďalšie údaje“ sa pomenuje stvárnená postava, aby bolo pri posudzovaní možné odlišiť stvárnenie hlavnej postavy od napr.: postavy druhého poľovníka.

Postup pri kategorizácii umeleckých výstupov:

Umelecké dielo/umelecký výkon sa uznáva iba v premiére, resp. pri prvom uvedení diela. Pre herecký výkon je potrebné zvážiť (napr.: v divadelnom predstavení) postavu, ktorú interpret stvárnil. Niektoré postavy (napr.: druhý poľovník a sluha, prípadne komparz) nemožno zaradiť do kategórie významných výstupov umeleckej činnosti, hoci dielo ako také tam patrí.

3. 3 V CREUČ sa neevidujú, resp. po verifikácii výstupov sa z evidencie vyradujú

Spoločné pravidlá

1. Umelecké výstupy, ktorých predmetom nie je vytvorenie originálneho autorského umeleckého diela, resp. interpretačného výkonu alebo odborného reštaurátorského výkonu v súlade s opisom vykazovaného odboru umeleckej činnosti; za umelecké výstupy nie je možné pre potreby tejto evidencie považovať **amatérsku, záujmovú umeleckú činnosť, pedagogickú alebo osvetovú činnosť** (napr.: vedenie tvorivých dielní, seminárov, účasť na sympóziách, v hudobnom umení umelecký výkon v spolupráci s amatérmi, výchovné koncerty, prednášky prezentujúce tvorbu, vedenie a organizovanie študentských podujatí, súťaží a pod.).
2. Umelecké **výstupy pedagógov s nižším ako ustanoveným týždenným pracovným časom** na danej vysokej škole, umelecké výstupy externých doktorandov.
3. **Výstupy**, ktoré pripravil pedagóg **so študentmi bakalárskeho a magisterského štúdia**, resp. so žiakmi základných a stredných škôl v rámci pedagogického procesu (napríklad: naštudovanie divadelnej hry so študentmi, výstava študentských prác, študentská súťaž a pod.)
4. Umelecké výstupy na úrovni bakalárskych a **diplomových prác** sa v CREUČ neevidujú, takisto výstupy študentov a so študentmi nie sú v CREUČ akceptované (okrem interných doktorandov), inscenácie študentov, absolventské predstavenia a pod.
5. Umelecké výstupy, ktoré **nekorešpondujú s opisom príslušného študijného odboru** umeleckej činnosti; akceptujú sa len výstupy pedagógov a študentov doktorandských študijných programov v dennej forme štúdia, v tých odboroch, v ktorých sa v rámci povinných predmetov vyučuje daný druh umenia (nie je akceptované napr. 3. stupeň štúdia v študijných odboroch odborová didaktika alebo masmediálne štúdia, nakoľko ide o vedecké, nie umelecké štúdium s titulom PhD.).
6. Výstupy zamestnanca alebo doktoranda, ktorý sa **nepodieľa na výučbe študijného programu**, ku ktorému výstup svojím obsahom prináleží.
7. **Duplicitné záznamy** jedného autora konkrétneho umeleckého výstupu, evidované súčasne na viacerých vysokých školách nie sú akceptované rovnako duplicitné záznamy uvádzané počas niekoľkých rokov.
8. Záznamy, ktoré sú priamo **výstupom pedagogického procesu** nie sú predmetom evidencie v CREUČ.

9. **Reprízované podujatia** (t. j. podujatia, ktoré sa opakujú s tým istým názvom a programom, tie isté výstavy, divadelné hry a koncerty presunuté do inej inštitúcie ako celok). Reprízy sa uvádzajú k prvému zápisu do poľa „Ďalšie údaje“.

10. **Jednotlivé časti jedného výstupu** sa neevidujú samostatne, výstup možno evidovať len raz ako celok. Napríklad dizajnerský návrh viacerých častí prístroja, jednotlivé diela komorného recitálu, reštaurovanie súboru grafických listov, vydanie známky, obálky a pečiatky prvého dňa; podobne ak divadelné dielo uvedené pod jedným názvom obsahuje dve jednoaktovky, nemožno autorovi evidovať v záznamoch tri diela – osobitne každú jednoaktovku a tretie dielo pod jedným názvom. Dielo musí byť evidované ako jedno dielo s názvom, ktorý uvádza dokumentácia. Takisto v hudobnom umení jednotlivé diela komorného recitálu nemožno uvádzať ako samostatné výstupy; výstup možno evidovať len raz ako celok. Vo výtvarnom umení diela zverejnené prostredníctvom výstavy možno evidovať len ako jeden výstup (diela na výstave, nemožno evidovať každé dielo samostatne). V architektúre sa pripúšťa samostatná evidencia návrhu objektu a samostatná evidencia návrhu interiéru, aj keď návrhy spracoval jeden autor, resp. ten istý kolektív autorov (pozri poznámku).⁸

11. Autorské čítanie, vyzvané prednášky, moderátorské aktivity, lektorstvo záujmových krúžkov, účasť v súťažných porotách, propagačno-osvetové formáty typu „Pecha_Kucha“ a rozhovory o umeleckej činnosti nie sú predmetom evidencie v CREUČ.

12. **Ocenenia** (napr.: cena CE. ZA.AR a pod) sa v súčasnom systéme samostatne neevidujú. Uvádzajú sa v poli „Ďalšie údaje“ v evidenčnom formulári príslušného evidovaného výstupu. Ocenenie nie je samostatným umeleckým výstupom. Ocenenie je súčasťou portfólia autora a vyjadrením kvality daného výstupu (autor svojou účasťou na umeleckom výstupe môže ovplyvniť jeho celkovú kategorizáciu - napr.: účasť autora na kolektívnej výstave finalistov Ceny Oskara Čepána). Ocenenia slúžia ako pomocné kritérium pre hodnotenie závažnosti. V CREUČ sa evidujú diela pri premiérovom zverejnení (spravidla napr.: formou výstavy - výstava ocenených diel), nie pri udelení ocenenia, alebo zverejnení informácie o diele formou článku v časopise a pod.

13. **Organizačné práce** a samotná príprava podujatia/výstavných, koncertných alebo iných umeleckých aktivít (s výnimkou kurátorstva) nie je predmetom evidencie umeleckých aktivít v CREUČ.

3. 4 Divadelné umenie - v CREUČ neakceptované výstupy

1. V divadelnom umení sa tzv. hosťovania po premiére v iných divadlách v CREUČ neevidujú.

⁸ Návrh objektu/budovy/urbanistického priestoru má odlišný charakter ako interiérová tvorba. Architektonický návrh objektu/budovy/urbanistického priestoru je predmetom viazanej činnosti – autor musí mať odbornú spôsobilosť (napr. člen SKA) a podlieha oficiálnemu schvaľovaciemu procesu, interiérová tvorba patrí do oblasti voľnej tvorby, možno ju vykonávať v slobodnom povolaní bez viazania na autorizáciu. Pri návrhu budovy, komplexu budov alebo urbanistického celku architekt vytvára určitý priestorový rámec, ktorý má dlhodobý až trvalý charakter, pri návrhu interiéru autor priestorový rámec naplňa, upravuje, charakter tohto zásahu je dočasný, niekedy až krátkodobý a premenlivý. Návrh objektu/budovy a návrh interiéru väčšinou predstavuje oddelené zadania niekedy so značným časovým posunom. Stavebné úpravy (premiestnenie priečok, zníženie stropu...) v rámci riešenia interiéru predstavujú súčasť návrhu nového interiéru (väčšinou pri úpravách interiérov bytov). Toto je ale nutné posúdiť ad-hoc, v prípade rekonštrukcie historického objektu sa môže jednať aj o zásadnú úpravu pôvodnej stavby.

2. Umelecké diela/umelecké výkony realizované na pôde školy sa v CREUČ nevidujú, sú súčasťou pedagogického procesu.
3. Umelecké diela/umelecké výkony realizované na základných umeleckých školách a konzervatóriách sa takisto v CREUČ nevidujú.
4. Moderovanie v médiách, prípadne moderovanie spoločenských akcií a tzv. sprievodné slovo nie je predmetom evidencie v CREUČ.
5. Umelecký prednes ako umelecký výkon pri spoločenských a príležitostných akciách (napr. : MDŽ, Deň matiek, vernisáž výstavy a pod.) sa neuznáva.

4. Kategorizácia výstupov umeleckej činnosti

Podrobný popis pravidiel kategorizácie a obsah jednotlivých kategórií je definovaný v § 2 a 3 vyhlášky a v jej prílohe č. 2. Uvedený dokument je zverejnený aj na portáli CREPČ/CREUČ (<http://crepc.sk/>). Na účely kategorizácie výstupov umeleckej činnosti ministerstvo vedie a každoročne, na návrh CVTI SR ako prevádzkovateľa CREUČ aktualizuje zoznam podujatí a inštitúcií za každú umeleckú oblasť, ktoré sa na tieto účely považujú za renomované. Pokiaľ zapisovateľ výstupu nenájde v zozname renomovaných podujatí a inštitúcií ním zapisované podujatie alebo inštitúciu, môže ju pridať vo forme návrhu. Všetky návrhy budú následne predložené na posúdenie MŠVVaŠ SR. V opodstatnenom prípade budú zaradené do ročnej aktualizácie zoznamu renomovaných podujatí a inštitúcií pre potreby kategorizácie zverejnených výstupov umeleckej činnosti VŠ.

Zoznam renomovaných podujatí a inštitúcií je zverejnený na portáli CREPČ/CREUČ na adrese: <http://cms.crepc.sk/pokyny-creuc-2017.aspx>

4. 1 Kritériá pre závažnosť výstupu umeleckej činnosti

Spoločné pravidlá

Dôležitým kritériom pre závažnosť výstupu je akceptácia tvorby jeho autora v rámci medzinárodného alebo národného kontextu na základe dlhodobejšej účasti na renomovaných podujatiach, v renomovaných inštitúciách, reflexie jeho umeleckých výkonov v zahraničných a domácich odborných periodikách a tematických odborných monografiách, jeho významné ocenenia odbornými porotami za umeleckú činnosť.

Závažnosť výstupu umeleckej činnosti sa stanovuje s ohľadom na špecifiká každého druhu umeleckej činnosti samostatne; pre posúdenie miery závažnosti výstupu autora je v procese verifikácie výstupov významnou pomôckou pre určenie závažnosti priloženie umelecko-pedagogickej charakteristiky autora (ďalej len "UPCH autora"). Závažnosť výstupov začínajúcich autorov sa v tomto zmysle posudzuje ad hoc.

Ako závažné možno kategorizovať najmä umelecké výstupy, ktoré sa uskutočňujú v renomovaných inštitúciách a na renomovaných podujatiach, prinášajú nové a inovatívne postupy a obsahy; spájajú sa s oceneniami autora, konkrétneho výkonu, alebo diela; ich prezentácia je výsledkom odborného

výberu (napr.: kurátorský výber, vyzvaná účasť na festivale/prehliadke, ocenenie na súťaži odbornou porotou a pod.).

4. 2 Divadelné umenie - kritériá závažnosti

Pri evidencii hereckého výkonu je potrebné zvážiť (napr.: v divadelnom predstavení) postavu, ktorú interpret stvárnil. Niektoré postavy (napr.: druhý poľovník a sluha, prípadne komparz) nemožno zaradiť do kategórie závažných výstupov umeleckej činnosti, hoci dielo ako také tam patrí.

V divadelnom umení tzv. inscenované čítanie, alebo dabing sa posudzuje individuálne, avšak len v kategóriách menej závažné výkony a nižšie.

V divadelnom umení tzv. zábavné relácie nie sú pre potreby CREUČ akceptované vo vyššej kategorizácii umeleckej činnosti.

4. 3 Kritériá pre význam podujatia z hľadiska teritoriality

Spoločné pravidlá

Medzinárodný význam – podujatie konfrontujúce tvorbu autora s aktuálnym medzinárodným, (t. j. s európskym, svetovým) kontextom v danej oblasti umenia; výstup na renomovanom podujatí, resp. podujatí organizovanom renomovanou odbornou inštitúciou v zahraničí. Medzinárodný význam je spravidla reflektovaný v odbornej tlači doma alebo v zahraničí.

Národný význam – podujatie v renomovanej inštitúcii v domovskej krajine, prezentujúce autora v aktuálnom kontexte súčasnej tvorby v danej oblasti umenia.

Umelecké výstupy, ktoré sa uskutočňujú v prostredí kultúrnych centier zastupiteľstiev v zahraničí sú národnou prezentáciou na slovenskom území a Umelecké výstupy ktoré sa uskutočňujú v prostredí kultúrnych centier zastupiteľstiev v zahraničí sú národnou prezentáciou na slovenskom území a nepovažujú sa automaticky za renomované podujatia. Národné prezentácie v prostredí týchto inštitúcií sa posudzujú individuálne. Výstupy na pôde zastupiteľstiev SR sú považované za domáce výstupy, ostatné, konané v súčinnosti s profesionálnymi zahraničnými inštitúciami, resp. podujatiami, sú zahraničné výstupy. Umelecké výstupy realizované kultúrными centrami a zastupiteľstvami je možné považovať za zahraničné, pokiaľ sa uskutočňujú v štandardných výstavných priestoroch v zahraničí (v renomovaných koncertných sálach, galériách v zahraničí, nie na pôde vyslanectiev).

(Poznámka: Teritorialita výstupu závisí od teritoriality vysokej školy, na ktorej autor výstupu pôsobí a ktorá výstup vykazuje.)

4. 4 Kritériá pre renomovanosť

Predkladanie návrhov do zoznamu renomovanosti

Spoločné pravidlá

Pre účely stanovenia kategórie renomovanosti inštitúcie, alebo podujatia je na portáli CREPČ/CREUČ zverejnený **aktuálne platný zoznam renomovanosti** <http://cms.crepc.sk/pokyny-creuc-2017.aspx> - alebo priamo v záhlaví evidenčného formuláru. Podrobne o zadávaní návrhov do zoznamov renomovanosti pozri Manuál – vykazovacie obdobie 2017, časť 5. 3. 1. Návrhy na zaradenie do zoznamu renomovanosti str. 8 na adrese:

http://cms.crepc.sk/Data/Sites/1/pdf/2017creuc/mp_creuc_2017_manual_evidencia_vystupov.pdf

Autor výstupu môže prostredníctvom spracovateľa EUCA na danej VŠ predložiť návrh na zaradenie do zoznamu renomovaných inštitúcií a zoznamu renomovaných podujatí. Uskutočniť tak môže v prípade, ak v CREUČ eviduje umelecký výstup, ktorý sa viaže na inštitúciu, alebo podujatie nenachádzajúce sa v aktuálne platnom zozname renomovanosti. Pokiaľ návrh spĺňa nasledujúce odporúčané kritériá, možno ho zapísať do zoznamu návrhov.

Návrhy na zaradenie do zoznamu renomovanosti:

Odporúčania odborných garantov na kritériá pre renomované inštitúcie a podujatia

Navrhované podujatie spĺňa nasledujúce kritériá:

1. Programová koncepcia podujatia je pripravovaná poprednými medzinárodne uznávanými odborníkmi v danej oblasti umenia (t. j. takými, o ktorých je na základe ich dlhodobej odbornej činnosti v medzinárodnej profesijnej komunite konsenzus o ich renomovanosti).
2. Účasť autora na podujatí je na základe pozvania renomovaným odborníkom (kurátorom) alebo výberu radou pozostávajúcou z renomovaných odborníkov.
3. Podujatie je dlhodobo považované medzinárodnou odbornou komunitou za reprezentačné a mienkotvorné v danej oblasti umenia.
4. Ohlasy a recenzie na podujatie v odbornej tlači dokladajú jeho význam a kvalitu.

Poznámka: Splnené by mali byť aspoň tri zo štyroch kritérií.

Za **renomované podujatia** možno považovať také, ktoré sú **pravidelne organizované opätovne minimálne 3 roky**. Organizované sú so zámerom **prezentácie jedného druhu umenia**, prípadne prevažuje v prezentácii jeden druh umenia. Sú konané s cieľom predstaviť odbornej ale i širokej verejnosti výsledky tvorby v určitom druhu umenia (do ktorého je zaradený dotýčný vykazovaný výkon) za určité obdobie. Prezentovaná tvorba vykazuje znaky **profesionálnej tvorby a (rovnako ako samotné podujatie) je dlhodobo recenzovaná v odbornej tlači**. Výber prezentovaných výstupov umeleckej tvorby je podmienený rozhodnutím **dramaturgickej rady podujatia** alebo iným preukázateľne odborným spôsobom.

Navrhovaná inštitúcia spĺňa nasledujúce kritériá:

1. Inštitúcia sa venuje pravidelnej činnosti prezentácie umenia, ktorá je jej hlavnou náplňou a východiskovým poslaním.
2. Programová koncepcia inštitúcie je pripravovaná poprednými národne resp. medzinárodne uznávanými odborníkmi (s ohlasmi v medzinárodnom odbornom prostredí) v danej oblasti umenia.
3. Jednotlivé aktivity inštitúcie sú pripravené na základe kurátorských koncepcií popredných medzinárodne uznávaných odborníkov v danej oblasti umenia.
4. Ohlasy (recenzie) na činnosť inštitúcie v odbornej tlači dokladajú verejný význam a kvalitu jej aktivít.

Poznámka: Splnené by mali byť aspoň tri zo štyroch kritérií.

Za **renomované inštitúcie** možno považovať **také, ktoré svoju činnosť v danom druhu umenia vykonávajú dlhodobo (minimálne 3 roky)**, inštitúcia sa venuje profesionálnej umeleckej tvorbe, **táto je jej základným a východiskovým poslaním a hlavnou náplňou** jej činnosti, zároveň s jej prezentáciou. Pri tvorbe a prezentácii umeleckých diel **postupuje v súlade s autorským zákonom**. Prezentovaná tvorba je v danom druhu umenia pravidelne a dlhodobo recenzovaná v odbornej tlači.

4. 4. 1 Renomovanosť a špecifiká druhov umeleckej činnosti

Detašované pracoviská renomovaných inštitúcií, pokiaľ majú vlastnú samostatnú dramaturgiu je potrebné posudzovať samostatne.

Sprievodné a satelitné podujatia k renomovanému podujatiu nie sú automaticky takisto považované za renomované, posudzujú sa individuálne.

Vysoké umelecké školy sú garantmi umeleckého výskumu a ako také patria medzi renomované inštitúcie, avšak do zoznamov renomovanosti sa nezapisujú. Nie všetky podujatia, ktoré sa uskutočnia v ich priestoroch sú automaticky považované za renomované. Posudzujú sa individuálne. ¶

Umelecké výstupy spojené s **jedinečnou umeleckou udalosťou**, ktorá má jednoznačne medzinárodný význam a presah nad rámec konkrétnej lokality, možno zaradiť **pre konkrétny výstup** ako renomované.

4. 4. 2 Za renomované sa pre potreby CREUČ nepovažujú

Spoločné pravidlá

Za renomované sa nepovažujú školy a vzdelávacie inštitúcie (s výnimkou zložiek patriacich pod školu, typu galéria, koncertná sála/ divadelná inštitúcia a pod., ktoré je možné zaradiť podľa kritérií renomovanosti), profesijné združenia, alebo spolky, organizácie nesúvisiace s propagáciou umenia a inštitúcie regionálneho charakteru, ktoré nemajú odborne medzinárodne akceptovateľnú kvalitu programu.

Za renomované inštitúcie nemožno považovať také inštitúcie, ktoré sú spravidla prezentačným priestorom pre kultúrne, kultúrno-spoločenské, alebo aj umelecké aktivity rôzneho druhu, nemajú čitateľnú dramaturgiu umeleckej tvorby, alebo prezentácie pre daný druh umenia. Za renomované podujatia takisto nemožno považovať také, ktoré vznikli, alebo vznikajú za účelom prezentácie záujmovej umeleckej činnosti, najmä ak je tento účel prezentovaný v oficiálnej charakteristike podujatia, alebo priamo organizátorom podujatia.

Medzi renomované podujatia nepatria príležitostné umelecké a spoločensko - kultúrne aktivity typu akadémii, výročných osláv, prezentácií, **multikultúrne podujatia typu letných festivalov , kultúrneho leta v mestách** a pod.

Dôležité je správne rozlišovať renomované podujatie v jednotlivých druhoch umeleckej činnosti, prípadne aj v inom výskumnom odvetví (napr.: renomovaný odborný farmaceutický kongres môže byť považovaný za renomované medicínske podujatie, avšak nie vo vzťahu k hudobnému, tanečnému alebo napríklad k výtvarnému umeniu, t. j. ak sa na takomto podujatí uskutoční umelecké vystúpenie, neznamená to, že ide aj o renomované podujatie pre napr.: hudobné, tanečné a iné umenie).

Každý druh umeleckej činnosti má vytvorený vlastný zoznam renomovaných inštitúcií a podujatí – v súlade s danými špecifikami. Výstupy realizované v tzv. multifunkčných priestoroch, ktoré nemožno jednoznačne zaradiť do zoznamu renomovanosti sú posudzované individuálne.

Zoznam renomovaných inštitúcií a podujatí má pre zapisovateľa orientačný charakter, podlieha expertnému posúdeniu hodnotiteľského orgánu, ktorý môže prihliadať aj na úroveň konkrétneho podujatia v danej inštitúcii. **Renomované inštitúcie organizujú aj nerenomované podujatia, preto aj napriek odsúhlasenému zoznamu renomovanosti je potrebné aj následné odborné posúdenie každého konkrétneho záznamu**, t. j. pri evidencii výstupov nemožno automaticky prideľovať kategorizáciu len podľa zverejneného zoznamu (napr.: SND – neorganizuje iba renomované podujatia, ale aj rôzne benefičné koncerty a podujatia - Ples v opere, Krištáľové krídlo, podobne performancie v priestore pred Ludwig Museum v zahraničí a pod.).

5. Dokumentácia predkladaná autorom výstupu umeleckej činnosti

Spoločné pravidlá

Autorom predkladaná dokumentácia musí **jednoznačne identifikovať konkrétny evidovaný výstup umeleckej činnosti, s priamym súvisom s autorom výstupu a v súlade s navrhovanou kategorizáciu výstupu tak, aby bolo možné určiť charakter a rozsah umeleckého výkonu** (napr.: nie je akceptovaná neoficiálna textová pozvánka bez označenia organizátora, účastníkov výstupu a pod.) Dokumentácia musí obsahovať názov diela/podujatia, dátum a miesto realizácie ako aj autora vykazovaného diela či výkonu a pri príslušných druhoch umeleckej činnosti aj dokumentáciu diela (napr.: evidencia účasti na výstave, evidencia diela). Súčasťou dokumentácie je aj jednoznačný doklad o príslušnosti umeleckého výkonu k predmetnému kalendárnemu roku. Pri predkladaní dokumentácie k výstupom umeleckej činnosti sa AK riadi najmä ustanoveniami §4 ods. 1 písm. e), f), g) a i) vyhlášky (napr.: pozvánka, plagát, program, stiahnutý dokument z webovej stránky galérie, úvodná stránka katalógu a stránka, na ktorej je autor spomenutý/reprodukovaný a pod., t. j. akceptovaná forma dokumentácie jednoznačne identifikuje podujatie a účasť autora na ňom). Pre ukladanie sprievodnej dokumentácie predkladanej autorom sú akceptované nasledujúce formáty príloh: PDF, JPG, JPEG, BMP, PNG, TIF a GIF, pričom prednostne sa odporúča PDF formát - s obmedzením veľkosti vkladaneho súboru do **5 MB**. Ak sa zaznamenáva informácia uvedená na internete, nasníma sa príslušná webová stránka (v čase evidencie výstupu dostupná na internete) vo forme snímky obrazovky, tzv. screenshotu, pričom URL adresa musí byť jasne identifikovateľná.

Nasnímané podklady z periodickej a neperiodickej tlače musia obsahovať aj údaje, pomocou ktorých možno jednoznačne identifikovať ich súvislosť so zaevidovaným výstupom, t. j. titulný list publikácie, tiráž a obsah (napr.: nasnímaná časť stránky z katalógu bez možnosti zistenia identifikujúcich údajov takejto dokumentácie nie je akceptovaná). **Predkladaná dokumentácia v elektronickej podobe musí byť jasne čitateľná a zrozumiteľná.** V prípade diela umiestneného vo verejnom priestore je potrebné doložiť jeho fotodokumentáciu, ktorá jednoznačne dokumentuje jeho vzhľad a umiestnenie.

V procese následnej verifikácie zaevidovaných výstupov je nevyhnutné poznať čo najviac údajov o konkrétnom autorovi, jeho pedagogickej a tvorivej činnosti. Pre komplexné posúdenie autora výstupu je preto **odporúčanou pomôckou priloženie UPCH autora.** Priloženie tohto materiálu poskytne základné informácie o aktuálnej pedagogickej a tvorivej činnosti autora v jednotnej podobe⁹. Závažnosť výstupov začínajúcich autorov sa v tomto zmysle posudzuje individuálne, za pomoci webovej stránky školy, autora, prípadne iných databáz. Viac o spôsobe pripojenia dokumentu nájdete v Manuáli pre evidenciu umeleckých výstupov v CREUČ. Metodické pokyny – vykazovacie obdobie 2017, časť 5. 4 Dokumentácia predkladaná autorom výstupu umeleckej činnosti.

Evidovaný druh umeleckej činnosti a zvolený typ výstupu musí byť doložený dokumentáciou, ktorá korešponduje s evidovaným výstupom, t. j. účelové prispôsobovanie výkonu nie je v CREUČ akceptované. Obdobne musí pripojená dokumentácia korešpondovať s evidovaným dielom/podujatím (napr.: viackrát pripojená tá istá príloha k odlišným podujatiam, alebo pravdepodobná pozvánka bez oficiálneho označenia na iné podujatie autora, nie je akceptovaná ako náležitá sprievodná dokumentácia).

Sprievodná dokumentácia ku konkrétnemu výstupu umeleckej činnosti bude podkladom pre verifikáciu záznamov **daného** vykazovacieho obdobia, pri odvolacích procesoch a pod.; je preto neoddeliteľnou **a povinnou** súčasťou každého zaevidovaného výstupu umeleckej činnosti. **Adekvátne dokumentácia musí jednoznačne identifikovať autora výstupu aj konkrétny evidovaný výstup.**

Sprievodnú dokumentáciu je potrebné priložiť v čitateľnej kvalite a rozlíšení, spravidla v horizontálnej orientácii písaného textu a obrázku a podľa požadovanej špecifikácie materiálov, **najmenej v počte troch dokumentov (internetový odkaz, pozvánka, plagát a i.).** Nejednoznačné, nekonkrétne a nečitateľné prílohy nie sú akceptované. Záznamy s takouto dokumentáciou, ktorá neumožňuje jednoznačné vyhodnotenie evidovaného výstupu, môžu byť navrhnuté na vyradenie.

5. 1 Divadelné umenie a dokumentácia

Dokumentácia pripojená k evidovanému výstupu musí jednoznačne deklarovať, čo autor prezentoval, t. j. dokumentácia musí vypovedať o rozsahu výkonu (napr.: stvárnená postava) a korešpondovať v tomto smere s navrhovanou kategorizáciou. Ak dokumentácia neuvádza tieto dôležité údaje, t. j. jej výpovedná hodnota je nejednoznačná, výkon bude v procese verifikácie zaradený výlučne v nižšej

⁹ Požiadavka pripojenia **sprievodnej dokumentácie vypovedajúcej o konkrétne evidovanom umeleckom výstupe** v databáze je aj **naďalej platná.** Spracovateľ EUCA pripojením UPCH autora už nemusí zadávať v poli evidenčného formuláru „Ďalšie údaje“ informácie o autorovi, ani pripájať rôzne dokumenty o vzdelaní a pôsobení autora na VŠ v konkrétnom študijnom odbore a študijnom programe.

kategórii. Dokumentácia k predkladaným dielam pochádzajúca z osobnej stránky autora výstupu alebo na jeho statuse na sociálnych sieťach nie je akceptovaná.

6. Súvislosti medzi databázami centrálny register evidencie publikačnej činnosti a centrálny register evidencie umeleckej činnosti

Podrobnejšie: Metodické pokyny – vykazovacie obdobie 2014, **16. Súvislosti medzi databázami centrálny register evidencie publikačnej činnosti a centrálny register evidencie umeleckej činnosti**, str. 32, na adrese:

http://cms.crepc.sk/Data/Sites/1/pdfsubory/metodicke_pokyny_creu%C4%8D_2014.pdf

Prílohy

7. Charakteristika vybraných pojmov

V oblasti definovania jednotlivých druhov umeleckej činnosti, v rámci ktorých si autori evidujú svoje výstupy v CREUČ, bola zaznamenaná potreba reflektovania aktuálnych zmien v ponímaní nových trendov a smerovaní. Metodický pokyn prináša doplňujúcu a aktualizovanú charakteristiku vybraných pojmov k Prílohe č. 4 vyhlášky.

(Spracované podľa podkladov garantov pre jednotlivé druhy umeleckej činnosti)

Akčné umenie – rôzne formy intermediálneho prejavu (happening, performancia, event, umenie aktivizmu) založené na skupinovom alebo individuálnom predvážaní (akcii) v konkrétnom prostredí a čase, väčšinou v priamom kontakte alebo v spolupráci s divákmi, často aj s ich zapojením. Súvisí s preklenutím hraníc medzi umením a životom (väčšinou reflektuje sociálnu situáciu, politickú realitu alebo testuje psychické limity účastníkov).

Aktivistické formy umenia – spoločensky angažované aktivity, poukazujúce (glosujúce, kritizujúce, transformujúce, parafrázujúce, karikujúce, perziflujúce ...) na aktuálne sociálne, politické, kultúrne, umelecké a iné problémy.

Dokudráma (dokumentárna dráma) - hybridný druh, ktorý sa v súčasnosti vyskytuje, rekonštruje skutočné udalosti „polohranou“ alebo výlučne hranou formou.

Dokumentárny film – pre potreby evidencie v CREUČ sa eviduje umelecký výstup, zrealizovaný prostredníctvom profesionálneho využitia viacerých umeleckých filmových zložiek. Prevažujúcou funkciou dokumentárneho filmu ako umeleckého výstupu nemá byť informovanie či účelové presvedčanie (napr. o skvelom výrobku) alebo popularizácia vedomostí, ale skôr tzv. umelecká funkcia. Predmetom evidencie v CREUČ spravidla nie sú tieto druhy audiovizuálnych záznamov dokumentárneho charakteru: spravodajský šot, aktuálna publicistika, reklamno-propagačný film, popularizačno-náučný film.

Inštalácia – výtvarná forma, ktorá pracuje s priestorom a prvkami v ňom rozmiestnenými, môže využívať princípy rôznych médií (socha, objekt, maľba, video ...); často využíva konkrétne miesto determinované jeho kultúrnym, sociálnym, architektonickým kontextom (site specific, in situ, genius loci).

Intermédiá – intermediálne umenie, umenie prepájajúce viacero médií, žánrov, druhov umenia (napr.: text a obraz/plastiku, zvuk a obraz/plastiku, video a obraz/plastiku); pojem sa čiastočne prekrýva s pojmami inštalácia a multimédiá.

Konceptuálne umenie – umelecká tvorba, ktorá zdôrazňuje myšlienkový koncept autora oproti perceptuálnej forme diela (uprednostňuje ju pred estetickým - vnemovým zážitkom). Prezentované môže byť textom, projektom, nákresom, mapou, číselnou štruktúrou a pod. - minimalizuje prostriedky vnemovej percepcie, oslovuje intelekt a racionálnu interpretáciu. Postkonceptuálne formy umenia kombinujú ideu a vnemovú stránku diela. V súčasnosti neokonceptuálne umenie pracuje s rozmanitými perceptuálnymi formami (inštalácia, video, site-specific, t. j. dielo vytvorené umelcom s ohľadom na konkrétny priestor, mestské, alebo environmentálne prostredie, môže ísť o výtvarné, divadelné, aj tanečné umelecké výstupy, ďalej public-art, prisvojenie si artefaktu alebo reality ...), s dôrazom na prezentáciu autorského konceptu.

Kurátorstvo – príprava koncepcie výstavy/podujatia, cyklu výstav/podujatí alebo zbierky; dohľad nad ich realizáciou a ich uvedenie.

Kurátorský projekt – projekt realizovaný vo verejnej inštitúcii/vo verejnom priestore, doložený výstupom vo forme monografie, alebo katalógu, skladačky, pozvánky... a zdokumentovaný na elektronickom zdroji danej inštitúcie.

Multimédiá – multimediálne umenie spája viacero médií, napr.: zvuk a pohyblivý obraz; pod pojem patrí video, film, digitálne hry, animácie, webové a softvérové umenie, interaktívne umenie a prezentácie a pod.

Ocenenie umeleckého diela - je forma vyjadrenia kvality závažného umeleckého diela. Udeľuje ho skupina odborníkov (porota) alebo širšie fórum záujemcov (profesionálne združenia, diváci, poslucháči), ktorí o ocenení hlasujú. Ocenenia spravidla symbolizujú výtvarné artefakty (plastika, grafika, diplom a pod.). Škála ocenení v každom umeleckom odvetví je bohatá – od nevýznamných po ceny s dlhou vlastnou históriou, počas ktorej sa stali „visačkou“ mimoriadnej umeleckej hodnoty. Ocenenia známe aj širokej kultúrnej verejnosti, zvyšujú spoločenskú prestíž a marketingový potenciál konkrétneho diela a jeho autora alebo interpreta.

Odvoденé umelecké dielo – dielo priamo vychádzajúce z pôvodného umeleckého diela alebo naň nadväzujúce v ďalšom stupni realizácie.

Odvoденé umelecké dielo v divadle a vo filme - dielo náročnejšieho druhovo-funkčného charakteru vzniknuté spracovaním pôvodných umeleckých diel. V oblasti divadla a filmu sú to všetky adaptácie a dramatisácie – spravidla sa adaptuje alebo dramatisuje pôvodné prozaické dielo (napr.: Dostojevskij: Bratia Karamazovci) do podoby divadelnej hry alebo filmového scenára. Napríklad Bratia Karamazovci existujú ako divadelná hra, prepísaná podľa prózy rozličnými autormi. Existujú aj filmové spracovania, keď filmový scenár opäť vzniká podľa prózy. Divadelná hra, resp. film Bratia Karamazovci sú teda odvođeným umeleckým dielom. Odvoденé umelecké diela sú častým úkazom na javiskách slovenských divadiel, napr.: prózy B. Slančíkovej-Timravy, R. Slobodu a ďalších sa spracovávajú (adaptujú, dramatisujú) a vzniká text pre divadelné inscenácie (Ťapákovci, Všetko pre národ, Gazdova krv a pod.).

Performancia – autorské predvedenie, verejná prezentácia alebo exhibícia s väčšou alebo s menšou mierou improvizácie (forma výtvarného akčného umenia, v ktorej sa spájajú prvky ako sú text, zvuk, pohyb, projekcia). Môže byť sprostredkovaná aj prostredníctvom záznamového média (fotografia, video).

Produkcia - organizačno-ekonomická zložka pri výrobe filmového diela bez priameho vplyvu na umelecký výsledok. Na niektorých VŠ (napr.: Vysoká škola múzických umení v Bratislave) existuje ako predmet riadneho magisterského štúdia, a tak ho radíme medzi umelecké výkony. Je nevyhnutné rozlišovať výkonného producenta – osobu/osoby, ktoré organizujú a riadia nakrúcanie (hovorovo – „produkční“) priamo na mieste, od producenta ako vedúceho predstaviteľa/majiteľa inštitúcie, zabezpečujúcej financovanie, ktorý sa na mieste nakrúcania vôbec nemusí objaviť. Pre potreby CREUČ sa zaznamenávajú výstupy výlučne praktizujúcich, nie financujúcich producentov.

Televízny seriál - viacčast'ové dielo vytvárajúce uzavretý celok, zverejňované alebo vysielané v istých časových intervaloch. Z hľadiska objemu (v extrémnych prípadoch 100, 200 i viac častí a niekoľko sérií v priebehu viacerých rokov) často presahuje možnosti kontinuálneho odborného sledovania a posúdenia, pričom je výrazná disproporcia medzi kvantitou a hodnotou: napr. režisér, scenárista, herec atď. „odpremiéruje“ za rok desiatky dielov. Pre potreby evidencie v CREUČ sa preto akceptuje zapísanie tvorivého podielu jednorazovo (seriál ako celok, nerozpisovaním podľa častí), čím sa eliminuje multiplikačný efekt tohto televízneho produktu, pričom podrobnejšia sprievodná kvantifikácia je možná v poznámke (názvy dielov, počet častí), v rámci jediného súhrnného zápisu.

Umenie aktivizmu - súčasť neokonceptuálneho a postkonceptuálneho umenia verejného priestoru (public-art), modelujúceho sociálnu situáciu. Angažovane reaguje na aktuálne politické, spoločenské, kultúrne a ekologické témy. Veľmi často platné aj pre dizajn: najmä art dizajn a dizajn vizuálnej komunikácie používa napr.: happenning, inštaláciu, akciu a tak kriticky reaguje na sociálne, spoločenské, kultúrne aj ekologické témy. V dizajne označované termínom Kritický dizajn.

Zavedenie diela do verejnej zbierky - akvizícia (nákup, darovanie) umeleckého diela do verejnej zbierky múzea umenia, verejnej alebo súkromnej galérie, či samostatnej zbierky.